

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

- 01 Kies maar raak!
- 02 Hoe zorg je dat buitenschools leren aansluit bij keuzevak en leerling?
- 03 Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitchen bij Sint Maartenskliniek
- 04 Voion wil duidelijkheid creëren in het web van regels en Arbowetgeving

Momenteel leest u het artikel:
Hou het klein!

Terug naar het hoofdartikel: Leren in de klas en in de praktijk

Terug ←

- 11 'SEN-app biedt overzicht en inzicht in wat leerlingen doen bij bedrijven'
- 12 'Dialoog over buitenschoolse ervaring van grote waarde voor leerling'

BIJLAGE

01 Stageovereenkomst

©2023 - Versie 1
Leren in de klas en in de praktijk
Maak meer werk van buitenschools leren

Martha Hoebens
Bedrijf in de klas

Hou het klein!

Door docenten te helpen om met concrete vragen bij bedrijven aan te kloppen halen ze méér uit het contact en wordt het onderwijs aan leerlingen betekenisvoller en boeiender. In gesprek met Martha Hoebens van 'Bedrijf in de Klas'.

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

- 01 Kies maar raak!
- 02 Hoe zorg je dat buitenschools leren aansluit bij keuzevak en leerling?
- 03 Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitches bij Sint Maartenskliniek
- 04 Voort wil duidelijkheid creëren in het web van regels en Arbeidwetgeving

Momenteel lees je het artikel:

Hou het klein!

Terug naar het hoofdartikel: Leren in de klas en in de praktijk

Terug ←

- 11 'SEN'-app biedt overzicht en inzicht in wat leerlingen doen bij bedrijven
- 12 'Dialoog over buitenschoolse ervaring van grote waarde voor leerling'

BIJLAGE

- 01 Stageovereenkomst

©2023 - Versie 1
Leren in de klas en in de praktijk
Maak meer werk van buitenschools leren

Leerlingen zitten in de wiskundeles. Vanaf het derde uur gaan ze op excursie. Op het bord staat alleen: 'Verzamelen bij de voordeur.' Er staat een bus klaar die ze vervoert naar een industrieterrein, naar een bedrijf met golfplaten. De leerlingen stappen uit. Diep teleurgesteld, want er staat geen achtbaan. In het bedrijf krijgen ze een verhaal dat 'hoog over' gaat, over klanten, toeleveranciers en omzet, doorspekt met bedrijfsjargon. Vervolgens een rondleiding over de vloer langs machines, met een aantal waarschuwingen, waar ze zich - haha - niet aan houden. En dan gaan ze weer de bus in, terug naar school en hebben ze Engels.

"Hoe hoger je komt in het onderwijs en hoe hoger opgeleid de docenten, des te vaker benadert dit zwart-wit beeld de realiteit. En dan klagen docenten soms achteraf ook nog, dat het bedrijf een slecht verhaal had... Een gemiste kans", betoogt Martha Hoebens. Daarom verzorgt 'Bedrijf in de Klas' al ruim 10 jaar cursussen, advies en maakt lesmateriaal om het onderwijs en de praktijk dichter bij elkaar te brengen.

"Door docenten handvatten te geven hoe je dit contact aanpakt, wordt een docent zekerder, wordt het contact met bedrijven en organisaties makkelijker en laagdrempeliger. Het kost minder kruim. Dan gaat een docent het vaker doen en kun je er in de klas mooier onderwijs mee maken."

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

01 Kies maar raak!

02 Hoe zorg je dat buitenschools leren aansluit bij keuzevak en leerling?

03 Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitches bij Sint Maartenskliniek

04 Voelen wil duidelijkheid creëren in het web van regels en Arbeidwetgeving

Momenteel leest u het artikel:

Hou het klein!

Terug naar het hoofdartikel:

Leren in de klas en in de praktijk

Terug ←

11 'SEN-app biedt overzicht en inzicht in wat leerlingen doen bij bedrijven'

12 'Dialoog over buitenschoolse ervaring van grote waarde voor leerling'

BIJLAGE

01 Stageovereenkomst

©2023 - Versie 1
Leren in de klas en in de praktijk
Maak meer werk van buitenschools leren

"Tien jaar geleden traptten we elke workshop af met de vraag waarom je als onderwijs überhaupt iets met bedrijven zou doen.

Na het toelichten van het belang voor alle actoren volgde steevast een serie 'ja-maars'. Tien jaar later hoef je dat in het vmbo beroepsgericht niemand meer uit te leggen. Dat is een enorme winst, waar een programma als Sterk Techniekonderwijs een rol in heeft gespeeld."

Grabbelton

Een echt gymnasiummeisje, omschrijft ze zichzelf, zonder veel kennis van de wereld. Deed wat ze moest doen. Het leren in de bètavakken ging haar gemakkelijk af. De keuze voor een vervolgstudie was een kwestie van afstrepn. Een kort gesprekje met een bevriend hoofd van een klinisch chemisch lab 'Wil je met mensen praten of wil je mensen beter maken?' gaf de doorslag. Mensen beter maken. Het werd scheikunde. Na de studie rolde ze van het één in het ander en volgde de lerarenopleiding. Acht jaar stond ze met plezier voor de klas. Tegelijkertijd begon het te knagen: maar wat gebeurt er nou in het echt met dit vak? "Toen ben ik op jacht gegaan naar echte contexten", vertelt Martha, "en ontdekte ik bijvoorbeeld hoe lastig het is om via een

vacaturetekst - Qualitymanager Soups and Sauces - een beeld te krijgen van wat er in een bedrijf gebeurt.

"Ik vind het niet fair wat we met jongeren in het vo doen", vervolgt ze. "We proppen ze vol met kennis. In het beste geval vragen we in een LOB-traject wat ze willen worden of welke kant ze op willen. Zonder dat ze weten wat het aanbod echt is, laat staan het ervaren te hebben. Het is een grabbelton! Gelukkig kennen vmbo basis en kader wel een praktijkcomponent. Maar ook daar is de afstand tussen onderwijs en de beroepen soms nog behoorlijk groot. In de theoretische leerweg is die kloof nog heel groot.

Echte contexten

In het onderwijs leren we jongeren hoe dingen zijn: zó bouw je of zaag je iets, zó dek je een tafel. In een bedrijf zijn producten niet af, maar is men met dingen bezig. Het is in ontwikkeling. Op school laten we te weinig zien waarop bedrijven aan het ontwikkelen zijn, ofwel: waar ze leerlingen straks voor nodig hebben. Vaak is de gedachte: 'Je kunt leerlingen niet opleiden voor de beroepen van de toekomst'. Ik ben ervan overtuigd dat dat wél kan. Beroepen veranderen, maar de

basis blijft hetzelfde. Dan leer je leerlingen in plaats van 'dit is je kennis' om de verworven kennis in te zetten om aan actuele uitdagingen te werken. Dus in plaats van 'zo bouw je een windmolen en zo bereken je het rendement', vraag je 'we moeten naar nieuwe vormen van energie toe, op welke manieren kunnen we dat doen?' Dan heb je het niet meer over onderwijsniveaus, maar over hoe groot je het vraagstuk aanpakt. In PIE kan het dan gaan over hoe je een zonnepaneel aansluit en in D&P bijvoorbeeld over hoe je je huis inricht op zoveel mogelijk energie opwekken. De verbinding met LOB, verschillende perspectieven zien en wat dat voor een leerling zelf betekent, ligt zo veel dichterbij."

Bedrijf in de Klas heeft als missie de afstand tussen school en de echte praktijkcontext te verkleinen. "Sommige scholen doen al fantastische projecten, waarin échte contexten - en niet alleen bedachte contexten om leerstof in te trainen - een rol spelen. Dat mag van mij zó doorgetrokken worden naar vmbo-t en naar havo en vwo. Docenten moeten goed weten wat er bij een bedrijf gebeurt en de goede LOB-vragen kunnen stellen. Docenten zijn snel geneigd om in de 'primaire tak' te gaan zitten: de PIE-

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

- 01 Kies maar raak!
- 02 Hoe zorg je dat buitenschools leren aansluit bij keuzevak en leerling?
- 03 Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitches bij Sint Maartenskliniek
- 04 Voelen wil duidelijkheid creëren in het web van regels en Arbeidwetgeving

Momenteel lees je het artikel: **Hou het klein!**

Terug naar het hoofdartikel: Leren in de klas en in de praktijk

Terug ←

- 11 'SEN'-app biedt overzicht en inzicht in wat leerlingen doen bij bedrijven
- 12 'Dialoog over buitenschoolse ervaring van grote waarde voor leerling'

BIJLAGE

- 01 Stageovereenkomst

©2023 - Versie 1
Leren in de klas en in de praktijk
Maak meer werk van buitenschools leren

docent zoekt het bij installatiebedrijven, en minder snel in een ziekenhuis of zwembad. Het komt nog zelden voor dat een Z&W- en een PIE-leerling samen een opdracht doen in een ziekenhuis. Profielen kunnen daarin méér met elkaar optrekken.”

Denkdraai

“Zelf miste ik als docent de blik naar buiten en het contact met bedrijven. Ik had daar goed hulp bij kunnen gebruiken”, vertelt Martha. “In de trainingen en cursussen leren we docenten een denkdraai maken, die ze in hun onderwijs meenemen. Daarbij gaat het om de vraagstukken waar een bedrijf mee bezig is en wat je je leerlingen kunt laten ervaren. Hoewel het bepaald geen communicatie-training is, kan het geen kwaad docenten erop te wijzen dat een goede vraag aan een bedrijf niet is: ‘Hallo, ik ben docent en wil iets met bedrijven; ik heb in week 44 nog een dag over, kunnen jullie onze leerlingen vermaken?’ De vraag zou móeten zijn: ‘Wij willen dat onze leerlingen een goed beeld van (vul in, bijvoorbeeld techniek) ontwikkelen. Jullie hebben dat in huis en in wat we de leerlingen allemaal al bieden, hebben we precies jullie bedrijf nog nodig. Op jullie website zag ik wat jullie doen

en dat zou ik graag mijn leerlingen laten zien.’ Denk vanuit de bedrijven in plaats van vanuit jezelf!”

Er is zoveel méér dat je kunt doen dan alleen excursies en stages, vertelt Martha. “Je kunt bedrijven noemen in de les, hun vraagstukken benoemen en daar projecten, opdrachten of projectweken mee inrichten. Er kan al veel in de klas. Als een bedrijf een docent vraagt toe te lichten wat hij/zij wil, valt de docent vaak stil. We helpen in vraaggestuurd onderwijs en hoe je daar bedrijven bij inzet, passend bij wat een bedrijf doet. We gebruiken in de cursussen daarvoor een tool om het makkelijker te maken. Een docent is met een onderwerp bezig in de klas, bijvoorbeeld duurzame energie door windmolens. De docent moet leren hoe je van dat onderwerp een vraagstuk maakt, waar leerlingen vragen over moeten beantwoorden om antwoorden te zoeken.

Behapbaar

In onze methode splitsen we een groter vraagstuk aan de hand van een aantal perspectieven op in kleinere vragen. De docent bekijkt welke vragen door leerlingen aangepakt kunnen worden en benadert

voor één van de vragen gericht een bedrijf: ‘We zijn met dit onderwerp bezig in de klas en hebben op internet gezien dat uw bedrijf windmolenonderdelen vervoert. Zou u willen laten zien hoe dat in het echt gaat?’ Een concrete vraag die én voor leerlingen én voor bedrijven behapbaar is. Hou het klein! Een bedrijf hoeft dan niet alles te laten zien en weet bovendien precies wie je in het bedrijf voor dat onderwerp moet hebben. Voor docenten levert het werken vanuit een vraagstuk – en dat kleiner maken – een veel makkelijker gesprek met een bedrijf dan: ‘Kunnen we iets samen?’ Een bedrijf hoeft geen onderwijs te maken. Deze manier van werken is bruikbaar in alle sectoren, al heeft de techniek het harder nodig, doordat veel technische beroepen niet zichtbaar zijn”, betoogt Martha.

We vragen best veel van docenten, besluit ze. “Om met bedrijven samen te werken is goed projectmanagement nodig, goed klantencontact onderhouden, een CRM (klantenrelatiebeheer)-systeem, goede opdrachten kunnen maken, een soort mini-bedrijfskundige zijn. Het contact met bedrijven is nieuw voor docenten, zo ook het maken van opdrachten, marketingcommunicatie en gesprekken

INHOUD

HOOFDARTIKEL: LEREN IN DE KLAS EN IN DE PRAKTIJK

01 Kies maar raak!

02 Hoe zorg je dat buitenschools leren aansluit bij keuzevak en leerling?

03 Leerlingen presenteren zorgtechnologische oplossingen en pitches bij Sint Maartenskliniek

04 Voelen wil duidelijkheid creëren in het web van regels en Arbeidwetgeving

Momenteel lees je het artikel:

Hou het klein!

Terug naar het hoofdartikel: Leren in de klas en in de praktijk

Terug ←

11 'SEN'-app biedt overzicht en inzicht in wat leerlingen doen bij bedrijven

12 'Dialoog over buitenschoolse ervaring van grote waarde voor leerling'

BIJLAGE

01 Stageovereenkomst

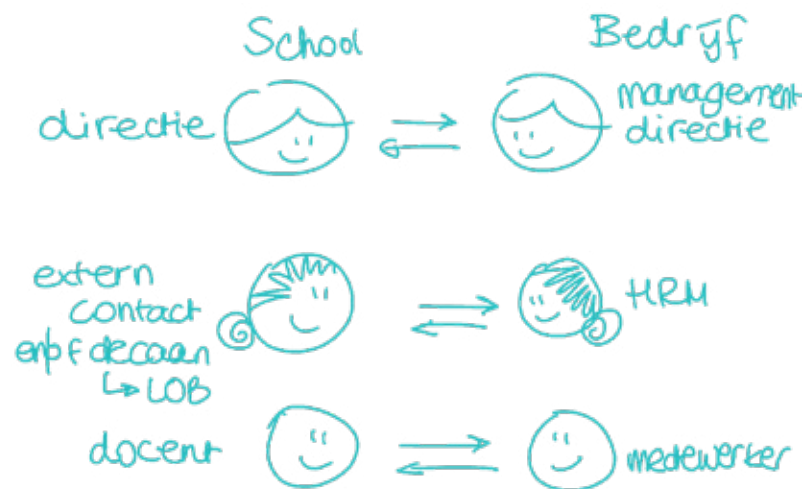
©2023 - Versie 1
Leren in de klas en in de praktijk
Maak meer werk van buitenschools leren

voeren. Wat écht helpt is het klein te houden en dicht bij de docent. En niet zomaar ervan uit te gaan dat elke docent dit wel kan of weet. Er zijn maar weinig docenten die getraind zijn in projectmanagement. Daar mag het onderwijs best wat meer sturing aan geven. Help docenten op weg, ook in docentenstages. Zomaar een dag meedraaien levert niemand wat op. Wat werkt is bijvoorbeeld de docent een simpele opdracht mee te geven: 'Dit is een plek waar je leerlingen terechtkomen. Wat kan jij hiervan meenemen naar je leerlingen?'"

LOB-proces

Hoe mooi zou het zijn als de samenwerking tussen onderwijs en bedrijven 'normaal' wordt. "Duurzaam samenwerken betekent dat je op verschillende levels samenwerking aangaat", licht Martha toe. Wacht, ze tekent het even.

De docent heeft contact met de medewerker van het bedrijf. Om dat contact te verduurzamen moet je een level hoger gaan zitten. De HR-functionaris moet contact hebben met de decaan of de externe contactpersoon, zodat het contact onderdeel is van het LOB-proces. Daarboven zit de directie, die soms geneigd is te denken: 'Maar mijn medewerker heeft het contact, wat heb ik dan op die bedrijfsborrel te zoeken?' Het contact op de verschillende niveaus is essentieel om het duurzaam te houden. Het luistert nauw en heeft ook te maken met de bedrijfsomvang. 'Effe iets regelen' biedt weinig perspectief op een duurzame samenwerking op de lange termijn."